

8. Стратегія державної кадрової політики на 2011-2020 роки : Указ Президента України від 1 лют. 2012 р. № 45/2012 [Електронний ресурс] // Офіц. вісн. Президента України. - 2012. - № 4. - С. 68. - Ст. 127. - Офіц. сайт Президента України. - Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/>

9. Аналітична довідка: Стан розвитку науки і техніки, реалізації пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та трансферу технологій у 2011 році / Держ. агентство з питань науки, інновацій та інформатизації України ; Укр. ін-т наук.-техн. і екон. інформ. - К. : [б. в.], 2012. - 70 с. - Режим доступу : http://www.dknii.gov.ua/images/stories/25.06.12_nauka.pdf

10. Аналітичні матеріали Департаменту атестації кадрів Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. - [Б. м. : б. в.], 2012.

УДК 35:316.422(477)

Бакуменко В.Д.,

*доктор наук з державного управління, професор,
проректор з наукової роботи Академії муніципального управління,
заслужений діяч науки і техніки України*

Завдання науки державного управління в Україні в контексті суспільних трансформацій

Виділено поле актуальних напрямів - завдань науки державного управління в Україні в контексті сучасних суспільних трансформацій.

Ключові слова: державне управління, завдання, наука, суспільні трансформації, Україна.

Бакуменко В.Д. Задача науки государственного управления в Украине в контексте общественных трансформаций

Выделено поле актуальных направлений - задач науки государственного управления в контексте современных общественных трансформаций.

Ключевые слова: государственное управление, задачи, наука, общественные трансформации, Украина.

Bakumenko V.D. The task of science governance in Ukraine in context social transformations

Highlight a field relevant areas - science objectives of public administration in Ukraine in the context of contemporary social transformations.

Key words: public administration, tasks, science, social transformation, Ukraine.

Постановка проблеми. Суспільні трансформації безпосередньо та суттєво впливають на розвиток науки державного управління. Управління в умовах таких трансформацій є не тільки актуальною науковою, а й практичною проблемою. Предусім воно потребує відповіді на запитання, в чому сутність цих трансформацій, в чому їх проблемність та у зв'язку з цим які найбільш важливі завдання слід вирішувати науці державного управління?

Аналіз останніх публікацій. Впливам суспільних трансформацій у зв'язку із сучасними процесами світового розвитку на державне управління України та виявленню в ньому тенденцій змін присвячені роботи 1-6. Значний інтерес становить робота відомого українського вченого В.М.Гейця, в якій розглядається контекст змін державного управління в умовах світової кризи системного характеру, зокрема реформи в державних службах і, відповідно, в державному управлінні, спричинених змінами технологічних та економічних парадигм і тривалими економічними хвилями [1].

Мета дослідження полягає у виділенні поля актуальних напрямів - завдань науки державного управління в Україні в контексті сучасних суспільних трансформацій.

Виклад основного матеріалу. Серед основних завдань державного управління завжди чільне місце займає постановка та управлінське забезпечення реалізації цілей розвитку країни. Цей процес у сучасному світі суттєво залежить від явища глобалізації, що проявляється у світовому масштабі впливу на країни світу як у позитивному, так й у негативному плані. Прикладами позитивного впливу є розбудова в Україні, як і в інших країнах світу, інформаційного, інноваційного, громадянського суспільств та забезпечення стійкого розвитку. Негативні прояви глобалізації дістали вияв у поширенні таких явищ, як тероризм, корупція, "пресинг" національного культурного поля елементами загальної світової культури тощо.

Державне управління має оперативно та адекватно реагувати на всі ці впливи. Наявна в Україні консервативна пострадянська модель державного управління з цим справляється не найкращим чином, оскільки є перехідною та містить як окремі елементи європейського управління, так і елементи адміністративно-командного управління. Таким чином, на часі зміна моделі державного управління з консервативної на креативну, що оперативно реагує на зміни у світі та в суспільстві й найбільше відповідає євроінтеграційному спрямуванню України [6].

У зв'язку з цим доцільно звернутися до світового досвіду. Відомо, що кожна країна має свою модель державного управління, що історично склалася та враховує національні особливості. Водночас є моделі державного управління, які стали еталонами з теоретичної і практичної точок зору. На пострадянському просторі найбільш відомими з них є американська та європейська моделі державного управління. В основу першої покладено "людину економічну" й акцент зроблено на створенні максимальних умов для отримання прибутку внаслідок її діяльності, а в основу другої - "людину адміністративну" й зроблено акцент на максимально можливому правовому врегулюванні будь-яких суспільних відносин і чіткому дотриманні такою людиною в процесі діяльності встановлених норм права.

Вибір Україною шляху європейської інтеграції як такого, що відповідає її прагненням увійти до складу найбільш розвинених країн світу, природно приводить до необхідності орієнтації на впровадження європейської моделі державного управління. У зв'язку з цим виникає потреба в осмисленні моделі управління, властивій країнам Європейського Союзу, і пристосуванні до неї національної моделі державного управління. Одним із серйозних виявів прагнення України до європейської інтеграції є політична й конституційна реформи, що проводяться в ній, зокрема зміна виборчої системи. Таким чином, відбувається не тільки зовнішня, а і внутрішня зміна моделі державного управління. Це дає змогу розглядати виділення та передбачення можливих шляхів трансформації вітчизняної моделі державного управління як важливе завдання науки державного управління.

Відповідно до закону необхідного різноманіття (закон УЕшбі) для створення системи державного управління, здатної управляти певними суспільними сферами, галузями, видами діяльності, необхідно, щоб ця система мала не менше різноманіття, ніж ці сфери, галузі, види діяльності. Відомі три основних підходи до вирішення цього питання. За першим підходом необхідно зменшити різноманіття системи державного управління щодо певних суспільних сфер, галузей, видів діяльності, зокрема методами деконцентрації, тобто розподілу функцій та повноважень за рівнями управління. За другим підходом слід підвищити рівень різноманіття об'єкта управління, зокрема методами децентралізації, тобто передачі частки функцій і повноважень самому об'єкту управління, наприклад місцевому самоврядуванню. За третім підходом необхідно підвищувати рівень різноманіття державного управління шляхом підвищення ефективності суб'єктів управління, зокрема завдяки добору та професійному розвитку управлінських кадрів, вдосконалення підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування на фоні безперервного ефективного наукового супроводу процесів державного розвитку (прогнозування, планування, моделювання, експеримент, аналітика, оцінювання тощо).

Маємо дуже непрості для реалізації вимоги до створення політично і економічно конкурентоспроможної в умовах Європейського Союзу (з достатнім рівнем різноманіття) української системи державного управління, оскільки вона повинна бути здатною відповідати європейському законодавству, спрямовувати суспільство на дотримання європейських цінностей, забезпечити реальну рівність України в співдружності європейських країн. Визначення та обґрунтування необхідного та достатнього рівня різноманіття системи державного управління як у цілому, так і для її складових елементів з урахуванням процесів розвитку країни є також важливим завданням науки державного управління.

Державне управління реалізується численними суб'єкт-об'єктними циклами, що отримали назву циклів управління. Множина таких циклів, у результаті здійснення яких параметри суспільства змінюються й набувають нових значень, забезпечує його дисипативну самоорганізацію. В роботах [4; 5] виділені базові чинники для дослідження процесів самоорганізації суспільства, серед яких ідеї, технології, ресурси, управління та виконання, що безпосередньо впливають на забезпечення його самоорганізаційної спроможності. Такий підхід дає змогу наблизити

синергетичну теорію до практики державного управління. Важливим завданням науки державного управління є забезпечення підвищення самоорганізаційної спроможності державного управління, тобто можливості забезпечення кращого варіанта управління в умовах, що склалися у суспільстві (сфері, галузі, певних відносинах).

В умовах сучасного публічного управління, що охоплює державне управління та місцеве самоврядування, йдеться не тільки про те, щоб підвищити ефективність роботи відповідних органів та установ, а й про те, як забезпечити ефективну взаємодію всіх ланок системи державного управління та системи місцевого самоврядування, а також їх взаємодію між собою та з організаціями громадянського суспільства, з громадянами. Нагальним завданням державного управління в умовах суспільних змін є забезпечення збалансованого публічного управління та налагодження ефективного взаємозв'язку з населенням [6].

Деякі інші трансформаційні тенденції державного управління в умовах суспільних змін розглянемо в контексті та прив'язці до тих суспільних трансформацій, що відбуваються у світі взагалі та в Україні зокрема. Однією з них є зміна загальних підходів державного управління. Іншою трансформаційною тенденцією є зміни у системі принципів (зміни пріоритетів, розширення або скорочення складу), виходячи з яких державне управління реалізується у сучасному світі.

Одним з основних наукових принципів є забезпечення випереджального характеру наукових досліджень, тобто орієнтація досліджень на майбутнє. Саме реалізація цього принципу перетворює науку в необхідну умову ефективної практики. В контексті даної роботи це означає, що необхідно передбачувати та обґрунтовувати не тільки розвиток процесів державотворення, але й процеси управління ними. Оскільки розвиток суспільства, а відтак й управління ним має динамічний і ситуаційний характер, а процеси в суспільстві мають тенденцію до прискорення, то для системи державного управління як суб'єкта управління цими процесами постійно існує необхідність у випереджальному рівні управління. Забезпечення такого рівня управління, постановка цілей, формування засад державної політики, механізмів її реалізації в усіх напрямках суспільної діяльності, передбачення та прогнозування відповідних напрямів, завдань, технологій та необхідних ресурсів є одним з важливих завдань науки державного управління.

Виникнення необхідності в державно-управлінських впливах завжди пов'язується з виникненням проблемної ситуації у суспільстві або в певній його сфері, галузі, окремому виді діяльності. Водночас, якщо немає суспільної проблеми, то немає потреби й в її вирішенні. В цьому один з проявів об'єктивності управління. На думку Г.Атаманчука, проблемна ситуація в соціальних системах породжується діалектикою життя і виникає тоді, коли стає явною необхідність зміни заданих цілей і параметрів діяльності. Проблема розвитку та проблема кризи є найбільш загальними проявами невідповідностей між цілями та станом держави. Такі невідповідності в цілому виникають при реалізації суб'єкт-об'єктних, суб'єкт-суб'єктних та об'єкт-суб'єктних відносин. Перші з них безпосередньо пов'язані з управлінськими впливами на різноманітні види суспільної діяльності, другі - з управлінськими впливами, спрямованими на вдосконалення самої системи державного управління, а треті - з впливами суспільних відносин та суб'єктів громадянського суспільства на розвиток системи державного управління. Залежно від масштабу проблеми державного управління можуть мати характер світових, міждержавних, національних, міжрегіональних, регіональних, територіальних, а від напрямів справляння управлінських впливів - зовнішніми або внутрішніми. Отже, ще одним важливим завданням науки державного управління є розвиток методології виявлення та діагностування проблемних ситуацій у процесах державотворення, формування та реалізації державної політики.

За нормального режиму управління, як показує сучасна світова практика, процеси управління в суспільних системах, зокрема процес державного управління, здебільшого набувають характеру стратегічного управління, а при кризовому управлінні вони, як відмічав В.Цветков, забезпечуються в рамках чинних законів політичної боротьби, обмеженням прав і свобод громадян, а також значним звуженням дії механізмів саморегуляції. Відповідно до положень синергетики, з одного боку, системна криза свідчить, що вичерпані ресурси колишніх джерел розвитку відповідної системи і руйнівні процеси переважають, а, з другого боку, дезорганізація створює нові можливості для нової організації, інтенсивного включення процесу самоорганізації.

Виникнення в Україні умов переходу від критичного до нормального режиму управління актуалізувало необхідність визначення довгострокових перспектив держави, постановку об-

грунтованих цілей її розвитку, пошук нових загальнонаціональних ідей, навколо яких має згуртуватися суспільство. Однією з безумовно найбільш вдалих з таких ідей є орієнтація на європейські цінності, вибір курсу на забезпечення відповідних рівня життя і стандартів демократизації суспільства. Визначення та обґрунтування стратегій розвитку держави, регіонів, територій, окремих сфер, галузей, видів суспільної діяльності, а також упередження проявів кризових явищ з орієнтацією та використанням досвіду передових країн світу є важливими завданнями науки державного управління.

Існує низка чинників впливу суспільних трансформацій на ефективність і результативність державного управління. Серед основних з таких чинників за пріоритетністю впливу маємо: ціннісний, політичний, інноваційний, функціональний, мотиваційний, інформаційний.

Ціннісний чинник безпосередньо пов'язаний з культурою організації, він є найбільш істотним її рівнем. За виразом відомого вченого Е.Шайна, культура організації - це результат відповідної реакції на дві головні проблеми, якими опікується кожна організація, а саме: на потребу адаптації і виживання в певному оточенні та на потребу у внутрішній інтеграції. Оскільки можна розглядати європейський вибір України як реакцію держави на потребу адаптації та виживання в сучасному світі та на потребу у внутрішній інтеграції, то внаслідок такого вибору слід очікувати зближення національної культури з європейською. Найбільш істотним рівнем такої культури, безумовно, є європейські цінності. У той же час вплив ціннісних орієнтацій, які переважають в культурі більшої спільноти, може набути форми зобов'язань, що певним чином обмежують діяльність меншої організації. Дослідження впливу ціннісного чинника на процеси державного управління, визначення шляхів та умов приведення останнього до європейського рівня демократії та суспільної культури є також важливим для України завданням науки державного управління.

Політичний чинник пов'язаний, з одного боку, з процесами отримання, утримання, передачі влади, боротьби за неї, а, з другого боку, з розробкою і реалізацією державної політики. Чинники політичної і аналітичної доцільності та їх співвідношення при прийнятті управлінських рішень заслуговують на особливу увагу. У практиці на рівні державного управління аналітична доцільність, як правило, поступається політичній. Це пов'язано з певними політичною, економічною і соціальною платформами тих сил, які прийшли до влади. Безумовно, що управлінське рішення, яке не відповідає програмам і ціннісним настановам таких сил, підтримуватися ними не буде. Аналіз та врахування впливу політичного чинника на процес державного управління, формування та розвиток наукового напряму аналізу державної політики є важливим і актуальним завданням науки державного управління.

Інноваційний чинник характеризується двома складовими: здатністю системи державного управління приймати принципово нові, нетрадиційні управлінські рішення з позиції функціонально-технологічного підходу, а також здатністю системи державного управління підтримувати інновації, стимулювати їх впровадження в життя. Інноваційний характер державного управління активізують процеси європейської інтеграції, які передбачають прискорення впровадження в українську практику державного управління не тільки сучасних європейських норм і цінностей, а й відповідних наукових, освітніх, технологічних та економічних інновацій. Розроблення нових сучасних методів і технологій суспільного управління, соціоінженерна підтримка широкого впровадження інновацій в усі сфери, галузі, види суспільної діяльності є важливим завданням науки державного управління.

Функціональний чинник завжди пов'язаний з технологіями управління. Однією з найбільш поширених з них є раціональна модель прийняття рішень, що передбачає: виявлення і діагностування проблеми, формулювання обмежень і критеріїв для прийняття рішень, виявлення альтернатив, оцінку альтернатив, вибір найкращої з альтернатив. Відомі спроби синтезу й інших моделей прийняття рішень, зокрема правової (акцент на процесі прийняття рішень, їх відповідальності, правовому аспекті), політичної (акцент на політичних чинниках впливу на прийняття рішень), соціально-психологічної (акцент на особистісних і групових чинниках впливу, поведінці). Жодна з цих моделей не забезпечує повноту опису процесу прийняття рішень, тому вважається доцільним або комплексне, або ситуативне застосування спільно з моделлю раціонального прийняття рішення. Важливим завданням науки державного управління є подальше удосконалення технологій управління, зокрема моделей прийняття управлінських рішень та підвищення їх ефективності й результативності.

Мотиваційний чинник пов'язують з теоріями мотивації, які базуються на аналізі потреб і процесу. Ключовими поняттями теорій мотивації є зусилля, організаційні цілі та індивідуальні потреби. Задоволення потреб працівників є основною метою мотиваційних зусиль. Особливої уваги заслуговує теорія, запропонована К.Алдерфером, оскільки підтверджується практикою. Вона передбачає три рівні потреб, однаково важливих для людини, а саме: Ж - життєві потреби (фізіологічні та безпекові); В - потреби міжособистісних відносин; З - потреби в підвищенні поваги та самореалізації. Завданням науки державного управління є пошук найбільш ефективних підходів та засобів мотивації державно-управлінської праці, зокрема на рівнях політичного та адміністративного управління, в системах державної служби й служби в органах місцевого самоврядування.

Інформаційний чинник пов'язаний із забезпеченням державно-управлінської праці необхідною та достатньою інформацією. Порушення цієї умови може призвести до невдалих або, навіть, неправильних державно-управлінських рішень. У практиці державного управління широко використовуються програмні комплекси, комп'ютерні системи та інформаційні мережі, які накопичують і надають доступ управлінцям та службовцям до стратегічної та оперативної інформації про законодавчі та інші нормативно-правові акти, дають можливість отримувати прогностичні модельні оцінки з макроекономічних питань, спростити проектування та інше. На сьогодні мова йде про прискорення інформатизації та комп'ютеризації державного управління в аспекті створення його електронної системи на всіх рівнях - від парламенту та уряду до органів місцевого управління та місцевого самоврядування. Це сприятиме формуванню інформаційних та технологічних умов для подальшої демократизації держави, прозорості діяльності управлінських інституцій, розвитку самоврядування. В умовах переходу до інформаційного суспільства наукове забезпечення та супровід подальшого розвитку інформатизації системи та окремих складових державного управління, безумовно, є важливим завданням науки державного управління.

Урахування закономірності стабілізаційного взаємозв'язку ціннісного, політичного, економічного, соціального та духовного рівнів суспільного управління гарантує стабільність у суспільстві, так необхідну для розвитку будь-якої держави. На державному рівні стабілізаційний чинник ціннісного рівня виявляється у наявності національної ідеї, історичних коренів, традицій, міжнародної, міжрелігійної, міжмовної терпимості, суспільної світоглядної ідентичності. За таких умов будь-які процеси на політичному рівні не зможуть привести до серйозних збурень в суспільстві, оскільки немає принципових ідеологічних причин і спонук для цього, немає підтримки у населення політичних сил, що збурюють суспільство. Останні переключаються на змагання за право влади шляхом пропозиції кращих шляхів економічного розвитку країни.

У свою чергу, стабілізаційний чинник політичного рівня виявляється у зважених, прозорих діях влади, які базуються на принципах незалежної, суверенної, демократичної, правової, соціальної держави, а також наявності розвиненого громадянського суспільства, впливових розвинених партійних і громадських організацій, конструктивної опозиції, незалежних і професійних засобів масової інформації. За таких умов будь-які процеси на економічному рівні не зможуть привести до економічної кризи, оскільки всі політичні сили або переважна і впливова більшість з них налаштовані на досягнення стабільного економічного розвитку країни, попередження економічних збурень.

Стабілізаційний чинник економічного рівня виявляється у встановленні в країні стабільної економічної системи, здатної не тільки до подолання можливих економічних криз, але і такої, що починає запобігати цим кризам уже на стадії появи їх ознак. За таких умов будь-які процеси на соціальному рівні не зможуть призвести до серйозної і тривалої соціальної або соціально-економічної кризи, оскільки економічні механізми держави достатні для попередження соціальних збурень.

Стабілізаційний чинник соціального рівня виявляється через високий середній прожитковий рівень населення, його задоволення наданими соціальними послугами, можливість вільного розвитку особистості в умовах наявності доступних робочих місць різної кваліфікації, можливості отримання освіти та відпочинку. За таких умов створюється реальна можливість досягнення високого духовного рівня населення і професійного рівня організацій.

Стабілізаційний чинник духовного рівня, у свою чергу, виявляється в досягненні в країні досить високого культурного рівня населення для позитивного сприйняття найбільш прогресивних світових ідей розвитку, розуміння та належної поваги до історичного шляху не тільки

свого, але й інших країн і народів, формування національної ідеї, врахування історичного коріння, традицій, переваг, забезпечення міжнаціональної, міжрелігійної, міжмовної терпимості. За таких умов забезпечується стабільність на ціннісному (світоглядному) рівні.

Описана система взаємозв'язків рівнів суспільного управління комутується в єдину стабілізаційну систему, процеси в якій динамічно повторюються, є істотними, стійкими та необхідними, що дозволяє говорити про наявність в такому взаємозв'язку ознак закономірності. Формування умов та механізмів забезпечення суспільної стабільності, зокрема, шляхом здійснення відповідного державного управління є надважливим та найактуальнішим для сучасної України завданням науки державного управління.

У спрощеному розумінні європейська модель державного управління характеризується розгалуженою і дуже розвиненою системою права, коли кваліфікований управлінець, насамперед, повинен мати хорошу юридичну підготовку. Пристосування національного законодавства до дуже розвиненого європейського законодавства, безумовно, внесе певні й істотні корективи в підходи до формування управлінського персоналу. Насамперед, мова йде про необхідність значного підвищення його правової і загальної управлінської культури. По-друге, процес європейської інтеграції, безумовно, буде супроводжуватися збільшенням обсягів управлінської роботи, підвищенням її інтенсивності, а відповідно й необхідністю залучення додаткових та підвищення кваліфікації вже працюючих кадрів. В умовах спочатку трансформації, а у найближчій перспективі і застосування європейського законодавства різко буде зростати попит на фахівців з юридичною освітою, причому не взагалі, а саме таких, які підготовлені до цієї роботи. Не останню роль в цьому процесі відіграватиме знання іноземних мов, насамперед англійської й тих країн, які допомагатимуть Україні прискорити шлях в Європейський Союз. До цього слід додати необхідність працювати із сучасними стандартами якості, досконало володіти управлінськими та інформаційними технологіями. Відтак, розроблення нових підходів до управління персоналом, формування, розвиток, обґрунтування сучасної державної кадрової політики, зокрема перспектив та можливих реалій державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в умовах суспільних трансформацій, є важливим завданням науки державного управління.

Влада, переважно, отримує інформацію про стан суспільства через державну службу та службу в органах місцевого самоврядування. Таким чином реалізується зворотний зв'язок із суспільством. Через ці служби, внаслідок політичних та адміністративних завдань ним у вигляді відповідних рішень, здійснюється вплив публічної влади на суспільство, тобто реалізується прямий зв'язок влади з ним. Такі функції зазначених служб підтверджують їх важливу роль у реалізації завдань сучасної системи публічного управління, а, відтак, і в реалізації всіх вищезазначених тенденцій. Не випадково В.Геєць ставить питання про необхідність реалізації "глибоко ешелонованої державної програми підготовки управлінців у системі державних вищих навчальних закладів України із залученням до її реалізації досвіду підготовки кадрів за кордоном, які разом будуть здатні повною мірою реалізувати сучасну модель ринкового варіанта розвитку держави, головна мета якої - вивести основні сектори економіки на передові позиції у світі, що, власне, є пріоритетним завданням сучасності, яке на сьогодні є офіційно погодженим, заслуговує на всіляку підтримку і потребує максимальної зосередженості на розв'язанні поставлених завдань" [1]. Таким чином, ще одним важливим завданням науки державного управління в умовах суспільних змін є наукове забезпечення підвищення й, частково, зміни ролі державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як інформаційно-комунікативних елементів між публічною владою та суспільством [7].

Висновки. У статті виділено поле актуальних напрямів - завдань науки державного управління в Україні в контексті суспільних трансформацій. Серед них:

- виділення та передбачення можливих шляхів трансформації вітчизняної моделі державного управління;
- визначення та обґрунтування необхідного та достатнього рівня різноманіття системи державного управління як в цілому, так і для її складових елементів з урахуванням процесів розвитку країни;
- забезпечення підвищення самоорганізаційної спроможності державного управління, тобто можливості забезпечення кращого варіанта управління в умовах, що склалися у суспільстві (сфері, галузі, певних відносинах);
- забезпечення збалансованого публічного управління та налагодження ефективного взаємозв'язку з населенням;

- забезпечення випереджально рівня управління, постановка цілей, формування засад державної політики, механізмів її реалізації в усіх напрямках суспільної діяльності, передбачення та прогнозування відповідних напрямів, завдань, технологій та необхідних ресурсів;
- розвиток методології виявлення та діагностування проблемних ситуацій у процесах державотворення, формування та реалізації державної політики;
- визначення та обґрунтування стратегій розвитку держави, регіонів, територій, окремих сфер, галузей, видів суспільної діяльності, а також запобігання проявам кризових явищ з орієнтацією та використанням досвіду передових країн світу;
- дослідження впливу ціннісного чинника на процеси державного управління, визначення шляхів та умов приведення останнього до європейського рівня демократії та суспільної культури;
- аналіз та врахування впливу політичного чинника на процеси державного управління, формування й розвиток наукового напрямку аналізу державної політики;
- розроблення нових сучасних методів і технологій суспільного управління, соціоінженерна підтримка широкого впровадження інновацій в усі сфери, галузі, види суспільної діяльності;
- подальше удосконалення технологій управління, зокрема моделей прийняття управлінських рішень та підвищення їх ефективності й результативності;
- пошук найбільш ефективних підходів та засобів мотивації державно-управлінської праці, зокрема на рівнях політичного та адміністративного управління, в системах державної служби й служби в органах місцевого самоврядування;
- наукове забезпечення та супровід подальшого розвитку інформатизації системи та окремих складових державного управління;
- формування умов та механізмів забезпечення суспільної стабільності, зокрема шляхом здійснення відповідного державного управління;
- розроблення нових підходів до управління персоналом, формування, розвиток, обґрунтування сучасної державної кадрової політики, зокрема перспектив та можливих реалій державної служби та служби в органах місцевого самоврядування в умовах суспільних трансформацій;
- наукове забезпечення підвищення й, частково, зміни ролі державної служби та служби в органах місцевого самоврядування як інформаційно-комунікативних елементів між публічною владою та суспільством.

Це поле, з одного боку, може бути підставою для вибору тематики актуальних перспективних наукових досліджень, а, з другого боку, використовуватися як критеріальна база для оцінювання таких досліджень на предмет їх наукової та практичної доцільності.

Список використаних джерел

1. Геєць В. М. Державне управління в умовах світової кризи системного характеру: контекст змін / В. М. Геєць // Вісн. держ. служби України. - № 2. - 2011. - С. 30-43.
2. Бакуменко В. Д. Державно-управлінські рішення : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко. - К. : ВПЦ АМУ, 2011. - 444 с.
3. Бакуменко В. Д. Прийняття рішень в державному управлінні : навч. посіб. [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко // Теоретико-методологічні засади. - К. : ВПЦ АМУ, 2010. - Ч. 1. - С. 71-73.
4. Бакуменко В. Д. Методологічний підхід до аналізу процесів самоорганізації в соціальних системах / В. Д. Бакуменко, О. В. Червякова // Наук. вісн. АМУ. Серія: Управління. - К. : ВПЦ АМУ, 2012. - Вип. 3 (21). - С. 6-15.
5. Бакуменко В. Д. Визначення базових чинників для дослідження процесів самоорганізації в соціальних системах / В. Д. Бакуменко, О. В. Червякова, С. В. Штурхецький // Завдання державного, регіонального та муніципального управління в контексті нових реалій національного розвитку : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 4 квіт. : у 2 ч. / за заг. ред. В. К. Присяжнюка, В. Д. Бакуменка, Т. В. Іванової. - К. : ВПЦ Акад. муніцип. упр., 2012. - Ч. 2. - С. 16-20.
6. Бакуменко В. Д. Виділення та характеристика загальних трансформаційних тенденцій державного управління в умовах суспільних змін / В. Д. Бакуменко, О. В. Червякова // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. - К. : ВПЦ АМУ, 2012. - Вип. 2 (4). - С. 5-12.
7. Романов В. Л. Социально-инновационный вызов государственному управлению [Электронный ресурс] / В. Л. Романов. - Режим доступа : <http://spkurdyumov.narod.ru/Romanov333.htm>